

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра педагогіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан гуманітарно-педагогічного факультету

Інна САВИЦЬКА

“ _____ ” _____ 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри педагогіки

Протокол № 18 від « 07 » травня 2024 р.

Завідувач кафедри

Руслан СОПІВНИК

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОПП «Професійна освіта.

(Аграрне виробництво, переробка

сільськогосподарської продукції

та харчові технології»

Оксана ВАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ОСНОВИ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ”

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 015 «Професійна освіта»

Освітня програма: «Професійна освіта. (Аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції та харчові технології

Гуманітарно-педагогічний факультет

Розробники: доцент кафедри педагогіки, к. пед. н. Маценко Л.М.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни
„Основи профорієнтаційної роботи”
(назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній рівень	бакалавр	
Спеціальність	015 «Професійна освіта»	
Освітньо-професійна програма:	015.37 «Професійна освіта. (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	немає (назва)	
Форма контролю	іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2 (повний термін)	
Семестр	4	
Лекційні заняття	15 год.	
Практичні заняття	30 год.	
Лабораторні заняття	0 год.	
Самостійна робота	75 год.	
Індивідуальні завдання	0 год.	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	3 год. 5 год.	

1. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета - надання допомоги студентам у засвоєнні основних закономірностей профорієнтаційної роботи викладача, оволодінні пакетом знань і навичок, необхідних для здійснення успішної професійної педагогічної діяльності.

Завдання - вивчення теоретичних проблем профорієнтації молоді, характеристика ролі і місця загальноосвітньої школи в процесі профорієнтації; озброєння майбутніх організаторів профорієнтаційної роботи знаннями її методики, а також практичними вміннями.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій та методів педагогічної науки та інших наук, пов'язаних із сферами виробництва і переробки продуктів сільського господарства та харчовими технологіями і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 08. Здатність працювати в команді та діяти з позиції лідера.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 4. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.

Програмні результати навчання:

ПР 05. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами.

ПР 08. Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність, діяльність здобувачів освіти і підлеглих, координувати їх роботу та вмотивовувати.

ПР 14. Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної форми навчання.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Профорієнтація як система взаємопов'язаних компонентів												
Тема 1. Розвиток професійної орієнтації	11	2	2			7						
Тема 2. Напрямки профорієнтації	11	2	2			7						
Тема 3. <u>Управління професійною орієнтацією</u> молоді	12	1	4			7						
Тема 4. <u>Функції управління профорієнтацією</u>	12	1	4			7						
Тема 5. Особистість школяра в системі управління професійною орієнтацією	10	1	2			7						
Разом за змістовим модулем 1	56	7	14			35						
Змістовий модуль 2. Управління профорієнтацією												
Тема 1. Організаційна структура управління профорієнтацією в середній загальноосвітній школі	8	1	2			5						
Тема 2. Планування профорієнтаційної роботи	8	1	2			5						
Тема 3. Координація – важлива функція управління профорієнтацією.	8	1	2			5						
Тема 4. <u>Професійна консультація</u>	8	1	2			5						
Разом за змістовим модулем 2	32	4	8			20						
Змістовий модуль 3. Профорієнтаційна робота педагога												
Тема 1. Вивчення особистості учні в його професійному самовизначенні	8	1	2			5						

Тема 2. Роль педагога в орієнтації учнів на вибір професії	8	1	2			5						
Тема 3. Роль класного керівника у профорієнтаційній роботі з учнями	8	1	2			5						
Тема 4. Здійснення індивідуальної професійної консультації учнів	8	1	2			5						
Разом за змістовим модулем 3	32	4	8			20						
Усього годин	120	15	30			75						

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Розвиток професійної орієнтації	2
2	Тема 2. Напрямки профорієнтації	2
3	Тема 3. Управління професійною орієнтацією молоді	4
4	Тема 4. Функції управління профорієнтацією	4
5	Тема 5. Особистість школяра в системі управління професійною орієнтацією	2
6	Тема 6. Організаційна структура управління профорієнтацією в середній загальноосвітній школі	2
7	Тема 7. Планування профорієнтаційної роботи	2
8	Тема 8. Коордиція – важлива функція управління профорієнтацією	2
9	Тема 9. Професійна консультація	2
10	Тема 10. Вивчення особистості учні в його професійному самовизначенні	2
11	Тема 11. Роль педагога в орієнтації учнів на вибір професії	2
12	Тема 12. Роль класного керівника у профорієнтаційній роботі з учнями	2
13	Тема 13. Здійснення індивідуальної професійної консультації учнів класним керівником	2
	Всього	30

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1	Тема 1. Розвиток професійної орієнтації	7
2	Тема 2. Напрямки профорієнтації	7
3	Тема 3. Управління професійною орієнтацією молоді	7
4	Тема 4. Функції управління профорієнтацією	7
5	Тема 5. Особистість школяра в системі управління професійною орієнтацією	7
6	Тема 6. Організаційна структура управління профорієнтацією в середній загальноосвітній школі	5
7	Тема 7. Планування профорієнтаційної роботи	5
8	Тема 8. Коордиція – важлива функція управління профорієнтацією	5
9	Тема 9. Професійна консультація	5
10	Тема 10. Вивчення особистості учні в його професійному самовизначенні	5
11	Тема 11. Роль педагога в орієнтації учнів на вибір професії	5
12	Тема 12. Роль класного керівника у профорієнтаційній роботі з учнями	5
13	Тема 13. Здійснення індивідуальної професійної консультації учнів класним керівником	5
	Всього	75

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- захист практичних робіт.

6. Методи навчання

Словесні (розповідь, пояснення, лекційний метод), практичні (вправа, практична робота), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження). Самостійна робота: робота з літературою, письмові роботи.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- захист практичних робіт.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn –
- <https://elearn.nubip.edu.ua/course/section.php?id=21521>
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- Теслюк В.М. Основи профорієнтаційної роботи: навч. посіб. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 304 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Теслюк В.М. Основи профорієнтаційної роботи: навч. посіб. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 304 с.
2. Гладкова В.М. Профорієнтація : навч. посіб. / В.М. Гладкова. – Львів : Новий-Світ, 2007. – с.
3. Довідник професій / упоряд. Д.О. Закатнов, Н.В. Жемера, М.П.Тименко. - К. : Українська книга, 1999. - 312 с.
4. Корольчук М.С. Теорія і практика професійного психологічного відбору: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / М.С. Корольчук, В.М. Крайнюк. - К. : Ніка-центр, 2006. - 536 с.
5. Кроки до самопізнання. Журнал для визначення профілювання / упоряд. Н.О. Лук'яненко ; за ред. О.О. Новака. - Полтава, 2008. - 40 с.

6. Підготовка до професійного навчання і праці (психолого-педагогічні основи) : навч. метод. посіб. / за ред. Г.О.Балла, П.С.Перепелиці, В.В.Рибалки. - К. : Наукова думка, 2000. -188с.
7. Професійна діагностика / упоряд. Т. Гончаренко. - К. : Загальнопед. газ., 2004. - 120 с.
1. *Вітковська О.І.* Професійне самовизначення особистості і практичні аспекти професійної консультації / О.І. Вітковська. - К. : Наук. світ, 2001. - С. 64-74.
3. *Гончаренко С.У.* Український педагогічний словник / С.У. Гончаренко. – Київ : Либідь, 1997. - 376 с.
4. *Гончарова Н.О.* Основи вибору професії : консультативний тренінг /Н.О.Гончарова / за ред. В.Ф.Моргуна. – Полтава : АСМІ, 2007. - 48 с.
5. *Готовність* учня до профільного навчання // упоряд. : В.Рибалка / за ред. С.Максименка, О.Главник. - К. : Мікрос - СВС, 2003. - 112 с.
6. *Грабська О.І.* Профорієнтаційна робота зі школярами у гімназії // Рідна школа. - 2004. - №10. - С 16-17.
7. *Григораши О.* Структура визначення профільності навчання і довузівська підготовка в Херсонському обласному ліцеї / О. Григораши // Імідж сучасного педагога. - 2001. - № 6. - С 62-63.
8. *Єгорова Є.В.* Психологічне дослідження професійного самовизначення старшокласників з різним типом усвідомлення проблеми вибору професії / Є.В. Єгорова// Розвиток педагогічної і психологічної наук в Україні. – Харків : ОВС, 2002. - С. 384-394.
9. *Жемера Н.* Вибір професії : престиж чи усвідомленість? / Н.Жемера // Директор школи. - 2001. - № 45. - С.10.
10. *Калюжна Ю.І.* Психологічні основи здійснення профорієнтаційної роботи зі шкільною молоддю / Ю.І. Калюжна // Удосконалення педагогічної майстерності в умовах особистісно зорієнтованої освіти / упоряд. П.І. Матвієнко, Н.І. Білик, О.О. Новак. – Полтава : ПОІППО, 2006. - С 168-176.
11. *Кличко Н.Л.* Формування професійних інтересів у майбутніх фахівців / Н.Л.Кличко // Рідна школа. -2001. - №2. - С 48-49.
12. *Концепція* профільного навчання в старшій школі. Документи // Завуч. - 2004. - №16. - С. 3-13.

13. *Мельник О.В.* Основи вибору професій : експериментальна програма та збірник практичних завдань / О.В. Мельник, В.П. Романчук. - К. : Інститут проблем виховання АПН України, 2001. - 98 с.

14. *Моргун В.Ф.* Багатовимірна психодіагностика досягнень учня як перший крок профільної освіти / В.Ф. Моргун // Практична психологія та соціальна робота. - 2006. - №1. - С.1-5.

15. *Моргун В.Ф.* Психологічний супровід професійної орієнтації / В.Ф. Моргун // Психолого-педагогічний супровід профілізації освіти : теорія і практика. Мат-ли Всеукр. н.-п. конф. (Полтава, 10-11 грудня 2008 р.) / за ред. В.Ф. Моргуна. – Полтава : ПОППО ім. М.В.Остроградського, 2008. - С. 29-31.

16. *Пазюченко Т.М.* Професійна орієнтація на педагогічну працю : консультативний тренінг : метод. посіб./ Т.М. Пазюченко. — Київ, 2000. — 116 с.

17. *Психологія праці та професійної підготовки особистості* : навч. посіб. / за ред. П.С.Перепелиці, В.В.Рибалки. – Хмельницький : ТУП, 2001. - 330 с.

18. *Рибалка В.В.* Психологія професійного самовизначення для здорових старшокласників : метод. реком. / В.В.Рибалка. - К. : ІПППО АПН України, 2004. - 24 с.

19. *Рибалка В.В.* Співвідношення між соціально та індивідуально визначеними якостями особистості як передумова професійного самовизначення учнівської молоді /В.В.Рибалка // Теорія і практика управління соціальними системами : філософія, психологія педагогіка, соціологія. - 2000. - №3. - С. 32-37.

20. *Синявський В.В.* Професійна орієнтація у реформуванні загальноосвітньої та професійної школи / В.В. Синявський // Педагогіка і психологія професійної освіти. - 2000. - №2. - С. 142-150.

21. *Тименко М.Л.* Методичні засади вивчення особистості з метою самостійного вибору учнем майбутньої професії / М.Л.Тименко // Наукові записки Тернопільського держ. пед. ун-ту. - 2001. - №4. - С. 94-98.

Інтернет-джерела

1. *Кириченко В. В.* Психологічні основи професійної адаптації та вибору професії : Навчальний посібник / В. В. Кириченко. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. – 110 с. http://eprints.zu.edu.ua/14888/1/Кириченко%20В.В.%20Психологічні_основи_профориєнтації.pdf

2. *Коронецька О.* Профорієнтація та профпідбір <http://194.44.152.155/elib/local/3231.pdf>

3. Професійна орієнтація : підручник [для студентів] / Єгорова Є. В., Ігнатович О. М., Кобченко В. В., Литвинова Н. І., Марченко І. Б., Мерзлякова О.Л., Синявський В. В., Татаурова-Осика Г. П., Шевенко А. М. ; [за ред. О. М. Ігнатович]. — Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. — 240 с. http://lib.iitta.gov.ua/709764/1/02_2650_Професійна%20орієнтація.pdf

4. *Острянюк Т.С.* Профорієнтація та профдобір. Методичні рекомендації для організації самостійної роботи студентів спеціальності 6.130102 Соціальна робота / Т.С. Острянюк. — Чернігів: ЧНТУ, 2016. — 46 с. <http://ir.stu.cn.ua/bitstream/handle/123456789/11920/Профорієнтація%20та%20профдобір.Метод.реком.для%20організації%20сам.роботи.pdf?sequence=1&isAllowed=y>